

Załącznik do Uchwały Nr XXXI/160/17
Rady Gminy Mały Płock
z dnia 27 października 2017 roku

Gmina Mały Płock

Plan Aktywności Lokalnej Gminy Mały Płock na lata 2017 – 2022

*Opracowanie:
Radosław Borawski*

Mały Płock, październik 2017 roku

Spis treści

1.	WPROWADZENIE	3
2.	DIAGNOZA – OPIS SYTUACJI PROBLEMOWEJ	6
3.	ADRESACI PROGRAMU AKTYWNOŚCI LOKALNEJ	23
4.	CELE PROGRAMU	24
5.	KIERUNKI DZIAŁAŃ PLANOWANE W PROGRAMIE AKTYWNOŚCI LOKALNEJ	24
6.	METODY PRACY	25
7.	REZULTATY PROGRAMU AKTYWNOŚCI LOKALNEJ	26
8.	REALIZATORZY PROGRAMU AKTYWNOŚCI LOKALNEJ	27
9.	FINANSOWANIE PROGRAM	27
10.	MONITORING I EWALUACJA	27

1. WPROWADZENIE

Program Aktywności Lokalnej (PAL) dla Gminy Mały Płock stanowi odpowiedź na zdiagnozowane problemy społeczności lokalnej. Jest dokumentem określającym kierunki działań w zakresie aktywizacji i pobudzenia potencjału grup oraz społeczności lokalnych. Działania te mają na celu udzielenie wsparcia ukierunkowanego na organizowanie społeczności lokalnych poprzez edukację społeczną, inicjowanie grup samopomocowych, zachęcanie mieszkańców do udziału w lokalnych inicjatywach, promowanie działań wolontarystycznych, udostępnianie informacji o dostępnych usługach, budowanie pozytywnych związków między członkami społeczności.

Jednym z podstawowych zadań realizowanych w ramach pomocy społecznej jest integracja społeczna i zawodowa osób zagrożonych wykluczeniem społecznym. Celem podejmowanych działań powinno być wsparcie i umożliwienie tym osobom przezwyciężenia trudnych sytuacji życiowych. W obszarze tym potrzebne są często innowacyjne metody i szeroka współpraca wielu podmiotów. Szansę taką stwarza Program Aktywności Lokalnej.

Osoby dotknięte wykluczeniem społecznym wykazują problemy z zaspokojeniem podstawowych potrzeb, nie znajdują swojego miejsca na rynku pracy, czują się zagubione, nie potrafią korzystać z przysługujących uprawnień. W konsekwencji zaczynają funkcjonować w wąskim świecie, wśród osób mających takie same problemy, tracąc więzi z innymi członkami społeczności lokalnej. Rutyna oraz poczucie niemocy skutecznie uniemożliwiają ludziom podejmowanie działań na rzecz zmiany trudnej sytuacji, w której się znajdują. Niezbędna w takich przypadkach jest interwencja z zewnątrz. Adekwatna i udzielona w odpowiednim, czasie pomoc umożliwia wyrwanie rodziny ze stanu bezradności, wskazując drogi i rozwiązania oraz możliwość ich realizacji.

Program aktywności lokalnej to zaplanowane działania i przedsięwzięcia na rzecz rozwiązywania problemów lokalnych oraz integracji i aktywizacji społeczności lokalnej, realizowanych na zasadach partnerskich z instytucjami i organizacjami funkcjonującymi w środowisku lokalnym.

Program Aktywności Lokalnej (zwany dalej PAL) zakłada wspólne działania lokalnych podmiotów na rzecz uaktywnienia i pobudzenia potencjału grup oraz społeczności lokalnych, a także włączanie ich w życie społeczne.

Przedsięwzięcia w tym zakresie ukierunkowane są na organizowanie społeczności lokalnych poprzez edukację społeczną, inicjowanie grup samopomocowych, zachęcanie mieszkańców do udziału w lokalnych inicjatywach, promowanie działań wolontarystycznych, udostępnianie informacji o dostępnych usługach, budowanie pozytywnych związków między członkami społeczności.

Oznacza to, że w ramach programu można prowadzić działania aktywizacyjne adresowane do ludzi mieszkających na pewnej przestrzeni: miejscowości, sołectwie, ulicy. Może to też być np. środowisko grupy zawodowej czy grupy społecznej.

Głównym celem Programu Aktywności Lokalnej jest praca z grupami znajdującymi się w niekorzystnym położeniu – wykluczonymi społecznie lub zagrożonymi tym zjawiskiem. Celem Programu jest także kształtowanie więzi społecznych na danym terenie oraz kapitału społecznego. Program Aktywności Lokalnej wskazuje na problemy związane z funkcjonowaniem społeczności

lokalnych i grup społecznych oraz wyznacza kierunki działań mających na celu poprawę sytuacji w tym zakresie i określa mechanizmy wzmacniające efektywność zmian.

Budowa zintegrowanego społeczeństwa pozwoli, aby każda osoba, bądź rodzina mogła realizować swoje plany i aspiracje życiowe, a w trudnych sytuacjach mogła uzyskać pomoc i wsparcie ze strony wspólnoty oraz działających w jej ramach instytucji i organizacji.

Ponadto PAL pozwala na realizację zadań, które nakłada na jednostki pomocy społecznej ustawa o pomocy społecznej z dnia 12 marca 2004 roku (art. 3 pkt 2), która mówi: „Zadaniem pomocy społecznej jest zapobieganie sytuacjom, o których mowa w art. 2 ust. 1, przez podejmowanie działań zmierzających do życiowego usamodzielnienia osób i rodzin oraz ich integracji ze środowiskiem”

Program Aktywności Lokalnej będzie realizowany zgodnie z zasadą pomocniczości przy udziale środków własnych samorządu i finansowania zewnętrznego, w tym ze środków budżetu państwa i funduszy unijnych. Nieodzowna więc jest korelacja Programu z kierunkami strategicznymi określonymi w dokumentach wspólnotowych, rządowych, województwa i powiatu:

- 1) Strategią Lizbońską,
- 2) Strategią Rozwoju Kraju do 2020 roku,
- 3) Krajową Strategią Rozwoju Regionalnego,
- 4) Narodową Strategią Spójności na lata 2014 – 2020,
- 5) Strategią Rozwoju Kapitału Ludzkiego,
- 6) Krajowym Programem Przeciwdziałania Ubóstwu i Wykluczeniu Społecznemu do 2020 roku,
- 7) Strategią Rozwoju Społeczno- Gospodarczego Polski Wschodniej do roku 2020,
- 8) Krajowym Programem Rozwoju Ekonomii Społecznej,
- 9) Regionalnym Programem Operacyjnym Województwa Podlaskiego 2014 – 2020,
- 10) Strategią Rozwoju Województwa Podlaskiego do 2020 ,
- 11) Wojewódzką Strategią Polityki Społecznej na lata 2010-2018,
- 12) Programem Operacyjnym Wiedza Edukacja Rozwój na lata 2014 – 2020,
- 13) Planem Rozwoju Lokalnego Gminy Mały Płock na lata 2015 – 2020
- 14) Strategią Rozwiązywania Problemów Społecznych Gminy Mały Płock na lata
- 15) Lokalną Strategią Rozwoju na lata 2014 – 2020 – Stowarzyszenia Lokalna Grupa Działania „Kraina Mlekiem Płynąca”

Pośród wymienionych dokumentów warto zwrócić uwagę w szczególności na:

- 1) RPO WP 2014 – 2020, który zawiera w Osi priorytetowej 9 – rozwój lokalny – nowy instrument wsparcia - Rozwój Lokalny Kierowany przez Społeczność” /RLKS/

RLKS jest specjalnym narzędziem, które można stosować na poziomie niższym niż regionalny i które uzupełnia inne rodzaje wsparcia zapewnianego na poziomie lokalnym. Może aktywować i angażować lokalne społeczności i organizacje, tak by przyczyniały się do inteligentnego i zrównoważonego wzrostu sprzyjającego włączeniu społecznemu.

Rozwój lokalny kierowany przez społeczność (RLKS) jest jednym z instrumentów wspierających rozwój terytorialny w perspektywie finansowej 2014 - 2020, umożliwiającym lokalnym społecznościom inicjowanie i realizację w sposób partycypacyjny działań rozwojowych odpowiadających na wyzwania społeczne, środowiskowe i gospodarcze danego obszaru.

Dzięki zastosowaniu podejścia RLKS możliwy będzie nie tylko zrównoważony rozwój na poziomie lokalnym, który jest szczególnie ważnym elementem niezbędnym dla efektywnego i pełnego wykorzystania zasobów oraz potencjału regionu, ale też w rezultacie przyczyni się do zwiększenia aktywności obywatelskiej i rozwoju społeczno – gospodarczego.

- 2) Strategia Polityki Społecznej Województwa Podlaskiego do roku 2020 jest narzędziem wspierania pozytywnych zmian w województwie podlaskim i reagowania na zmiany pojawiające się w otoczeniu społecznym.

Celem Strategii jest zapewnienie, w warunkach ciągłych przemian, kompleksowego wsparcia osobom i grupom społecznym oraz stałe i efektywne dostarczanie profesjonalnych rozwiązań umożliwiających zapobieganie i rozwiązywanie problemów społecznych, w oparciu o posiadaną wiedzę i zdobyte doświadczenie kadr oraz wysoki poziom integracji społecznej.

- 3) Strategia Rozwoju Lokalnego – LGD „Kraina Mlekiem Płynąca”

Strategia Rozwoju Lokalnego jest dokumentem, który stanowi podstawę do działań podejmowanych przez Lokalną Grupę Działania.

Istotą LSR jest wskazanie kierunków rozwoju obszaru objętego LSRL - jest dokumentem, który został opracowanym z udziałem społeczności lokalnych.

Podstawą dla tworzenia LSR były szeroko zakrojone konsultacje społeczne, w których udział wzięły podmioty publiczne, społeczne, gospodarcze oraz mieszkańcy z naszego terenu. W trakcie tych konsultacji zostały zidentyfikowane potrzeby lokalnego środowiska, a także uwarunkowania przestrzenne, geograficzne, przyrodnicze, które wytyczyły kierunki rozwoju obszaru objętego LSR.

Najważniejsze cele do osiągnięcia z obszaru spraw społecznych:

1. Poprawa konkurencyjności lokalnej gospodarki i tworzenie miejsc pracy
2. Poprawa jakości życia mieszkańców
3. Niwelowanie różnic w dostępie do usług społecznych i zatrudnienia na obszarach objętych LSR.
4. Rozwój rewitalizacji społecznej i kształtowanie kapitału społecznego.

Program Aktywności Lokalnej jest zgodny z podstawowymi zasadami życia społecznego takimi jak:

1. **zasada samopomocy**, która przejawia się w istnieniu i rozwoju pomocy wzajemnej ludzi zmagających się z podobnymi problemami życiowymi oraz pomocy silniejszych dla słabszych, zazwyczaj w ramach niewielkich nieformalnych grup;

2. **zasada pomocniczości** oznacza, przyjęcie określonego porządku, w jakim różne instytucje społeczne dostarczają jednostce wsparcia, gdy samodzielnie nie jest w stanie zaspokoić swoich potrzeb z zastrzeżeniem, że w pierwszej kolejności pomoc powinna pochodzić od rodziny, a następnie od społeczności lokalnej, a na końcu od państwa;
3. **zasada partycypacji** wyrażająca się w takiej organizacji życia społecznego, która poszczególnym ludziom zapewnia możliwość pełnej realizacji swoich ról społecznych, natomiast poszczególnym grupom pozwala zająć równoprawne z innymi miejsce w społeczeństwie;
4. **zasada samorządności** stanowiąca realizację takich wartości, jak wolność i podmiotowość człowieka, wyrażająca się w takiej organizacji życia społecznego, która jednostkom i grupom gwarantuje prawo do aktywnego udziału w istniejących instytucjach społecznych oraz do tworzenia nowych instytucji w celu skutecznego zaspokajania potrzeb i realizacji interesów;
5. **zasada dobra wspólnego** przejawiająca się w takich działaniach władz publicznych, które uwzględniają korzyści i interesy wszystkich obywateli i polegają na poszukiwaniu kompromisów tam, gdzie interesy te są sprzeczne;
6. **zasada wielosektorowości** polegająca na równoczesnym funkcjonowaniu publicznych podmiotów polityki społecznej, organizacji pozarządowych i instytucji rynkowych, które dostarczają środków i usług służących zaspokajaniu potrzeb społeczeństwa.

Tworzenie racjonalnej sieci pomocy osobom, społecznościom mającym trudności z funkcjonowaniem w nowoczesnych strukturach społecznych jest niezbędne i służy rozwojowi lokalnemu definiowanemu jako proces rozwiązywania lokalnych problemów i zaspokajania indywidualnych oraz zbiorowych potrzeb, przy aktywnym zaangażowaniu mieszkańców.

Rozwój lokalny wykorzystuje zarówno lokalne zasoby ludzkie, materialne środowiskowe i kulturowe, jak i interakcje, przede wszystkim, wspólnotowe jednostek w procesie aktywizacji na rzecz lokalnego środowiska. Pozwala to w dalszej perspektywie osiągnąć zmianę (postęp) kulturalny, społeczny i gospodarczy w środowisku lokalnym.

PAL jest zestawieniem powiązanych działań zaplanowanych do realizacji na rzecz aktywizacji społecznej i rozwiązywania problemów społeczności lokalnej. Działania te mają na celu udzielenie wsparcia, ukierunkowanego na zwiększenie uczestnictwa mieszkańców w życiu społecznym oraz rozwój lokalnych inicjatyw na rzecz rozwiązywania problemów społecznych.

Podstawą prawną programu jest art. 110 ust. 10 ustawy z dnia 12 marca 2004 roku o pomocy społecznej, zgodnie, z którym Rada gminy, biorąc pod uwagę potrzeby w zakresie pomocy społecznej, opracowuje i kieruje do wdrożenia lokalne programy pomocy społecznej.

2. DIAGNOZA – OPIS SYTUACJI PROBLEMOWEJ

Mały Płock jest gminą wiejską powiatu kolneńskiego położoną w województwie podlaskim. Położona jest w zachodniej części województwa podlaskiego. Sąsiaduje od północy z gminą Kolno,

od południa z Pątnicą, Łomżą i Nowogrodem, natomiast ze wschodu ze Stawiskami oraz z zachodu ze Zbójną. Przez gminę przebiega droga krajowa nr 63 łącząca Giżycko z Łomżą i dalej prowadząca do Bartoszczyk i Obwodu Kaliningradzkiego. Na koniec 2016 roku gminę zamieszkiwało **4727** mieszkańców; powierzchnia gminy to **13 931 ha**.

Analizując strukturę demograficzną gminy Mały Płock możemy zauważyć, że nieznacznie z roku na rok maleje liczba osób w wieku przedprodukcyjnym, rośnie natomiast liczba osób starszych w wieku poprodukcyjnym. Jest to tendencja ogólnopolska widoczna również na danych dotyczących województwa podlaskiego:

Tabela 1 Zmiana w liczbie osób w wieku produkcyjnym, przedprodukcyjnym i poprodukcyjnym woj. podlaskiego w latach 2010-2015

Lata	Liczba mieszkańców ogółem	Liczba osób w wieku przedprodukcyjnym		Liczba osób w wieku produkcyjnym		Liczba osób w wieku poprodukcyjnym	
		%	Liczba	%	Liczba	%	Liczba
2010	1 203 448	15,11%	181 876	67,48%	812 035	17,41%	209 537
2011	1 200 982	14,87%	178 611	67,40%	809 439	17,73%	212 932
2012	1 198 690	14,68%	175 956	67,22%	805 767	18,10%	216 967
2013	1 194 965	14,52%	173 506	66,96%	800 118	18,52%	221 341
2014	1 191 918	14,43%	172 053	66,61%	793 964	18,95%	225 901
2015	1 188 800	14,35%	170 552	66,22%	787 202	19,44%	231 046

Źródło: Opracowanie własne na podstawie danych GUS BDL

Na poniższej tabeli wskazano zmianę w strukturze demograficznej mieszkańców Małego Płocka; analiza danych statystycznych pokazuje że w latach 2010-2015 o **0,69%** zwiększyła się liczba mieszkańców Małego Płocka w wieku poprodukcyjnym, jednocześnie o **3,93%** zmniejszyła się liczba mieszkańców młodych w wieku przedprodukcyjnym. W tym samym czasie o liczba mieszkańców woj. podlaskiego w wieku poprodukcyjnym zwiększyła się o **2,03%**, a liczba mieszkańców województwa w wieku przedprodukcyjnym uległa zmniejszeniu o **0,76%**. Negatywny trend w strukturze demograficznej mieszkańców woj. podlaskiego i Małego Płocka jest podobny, lecz w innym zakresie niż w regionie następowały zmiany odnośnie stosunku osób w wieku przedprodukcyjnym i poprodukcyjnym. W Małym Płocku z stosunku do województwa w mniejszym stopniu niż w regionie nastąpiło zwiększenie odsetka osób w wieku poprodukcyjnym, w większym stopniu niż w regionie nastąpiło natomiast zmniejszenie odsetka osób w wieku przedprodukcyjnym. **Analiza danych statystycznych wskazuje na problem starzenia się mieszkańców Małego Płocka. Problem wyludniania gminy jest jednak mniejszy niż**

obserwowany w skali regionalnej. W Planie Rozwoju Lokalnego Gminy Mały Płock na lata 2015 – 2020 problem wyludniania gminy wskazany został, jako podstawowe wyzwanie demograficzne najbliższych lat. Zmniejszenie się liczby mieszkańców związane jest z odpływem ludności najczęściej do okolicznych miast w poszukiwaniu pracy. Z jednej strony jest wtedy szansa, że osoby w wieku produkcyjnym wymienią starsze pokolenie na rynku pracy, z drugiej strony jednak zwiększająca się liczba seniorów generuje potrzeby związane z zapewnieniem im odpowiedniej opieki, aktywizacji społecznej, form spędzania wolnego czasu. Należy pamiętać o tym, że oprócz opieki medycznej seniorzy potrzebują dla swojego ogólnego dobrostanu posiadać poczucie kontroli nad otaczającą ich rzeczywistością, co można im zapewnić poprzez angażowanie ich w wielorakie działania również na rzecz ich samych, a także na rzecz Gminy jako formy rozwoju społeczności lokalnej.

Diagnoza przeprowadzona przez Ośrodek Pomocy Społecznej w Małym Płocku wskazuje, że wiele osób w grupie wiekowej 50+ cechuje niska samoocena, brak wiary w swoje możliwości, niski poziom kompetencji społecznych oraz brak umiejętności w zakresie pokonywania trudności życia codziennego. Osoby te są ograniczone w samodzielnym zaspokajaniu podstawowych niezbędnych potrzeb oraz posiadają bariery w integracji ze środowiskiem.

Tabela 2 Struktura demograficzna mieszkańców gminy Mały Płock w latach 2010-2015

Lata	Liczba mieszkańców ogółem	Liczba osób w wieku przedprodukcyjnym		Liczba osób w wieku produkcyjnym		Liczba osób w wieku poprodukcyjnym	
		%	Liczba	%	Liczba	%	Liczba
2010	5 086	21,86	1 112	60,59	3 082	17,53	892
2011	5 051	21,12	1 067	61,41	3 102	17,46	882
2012	5 031	19,87	1 000	62,73	3 156	17,39	875
2013	4 977	19,16	954	63,33	3 152	17,5	871
2014	4 934	18,4	908	63,8	3 148	17,79	878
2015	4 900	17,93	879	63,83	3 128	18,22	893

Źródło: Opracowanie własne na podstawie danych BDL GUS

Dane dotyczące liczby osób bezrobotnych wskazują, że na przestrzeni lat liczba ta spadła. Może to być również efektem wyżej wspomnianej wymiany pokoleniowej na rynku pracy. Jednakże należy pamiętać również o tym, że jest to liczba wskazująca na osoby bezrobotne, ale zarejestrowane. **Zjawisko bezrobocia ukrytego jest powszechne i należy mieć też na uwadze, że nie wszystkie osoby, które nie mają formalnego zatrudnienia rejestrują się w Urzędzie Pracy.** Należy również przypuszczać, że osoby bezrobotne i niezarejestrowane mogą zasilać nieformalny

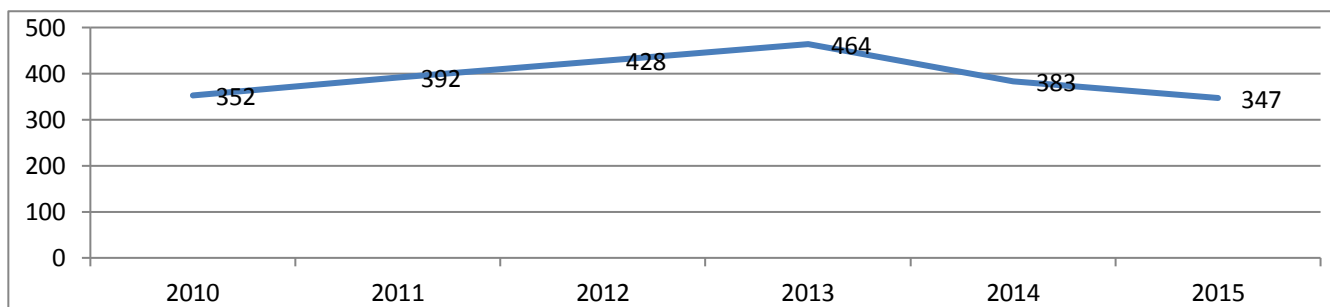
rynek pracy (praca w szarej strefie, praca „na czarno”). W Małym Płocku z stosunku do danych wojewódzkich trend jest tożsamy.

Tabela 3 Zmiana liczby bezrobotnych i bezrobotnych powyżej 12 miesięcy ogółem w woj. podlaskim w latach 2010-2015

Lata	Bezrobotni ogółem	Bezrobotni powyżej 12 miesięcy ogółem
	Liczba	Liczba
2010	63 761	21 702
2011	65 920	25 783
2012	68 705	28 144
2013	70 889	30 222
2014	60 394	28 024
2015	55 019	24 449

Źródło: Opracowanie własne na podstawie danych GUS BDL

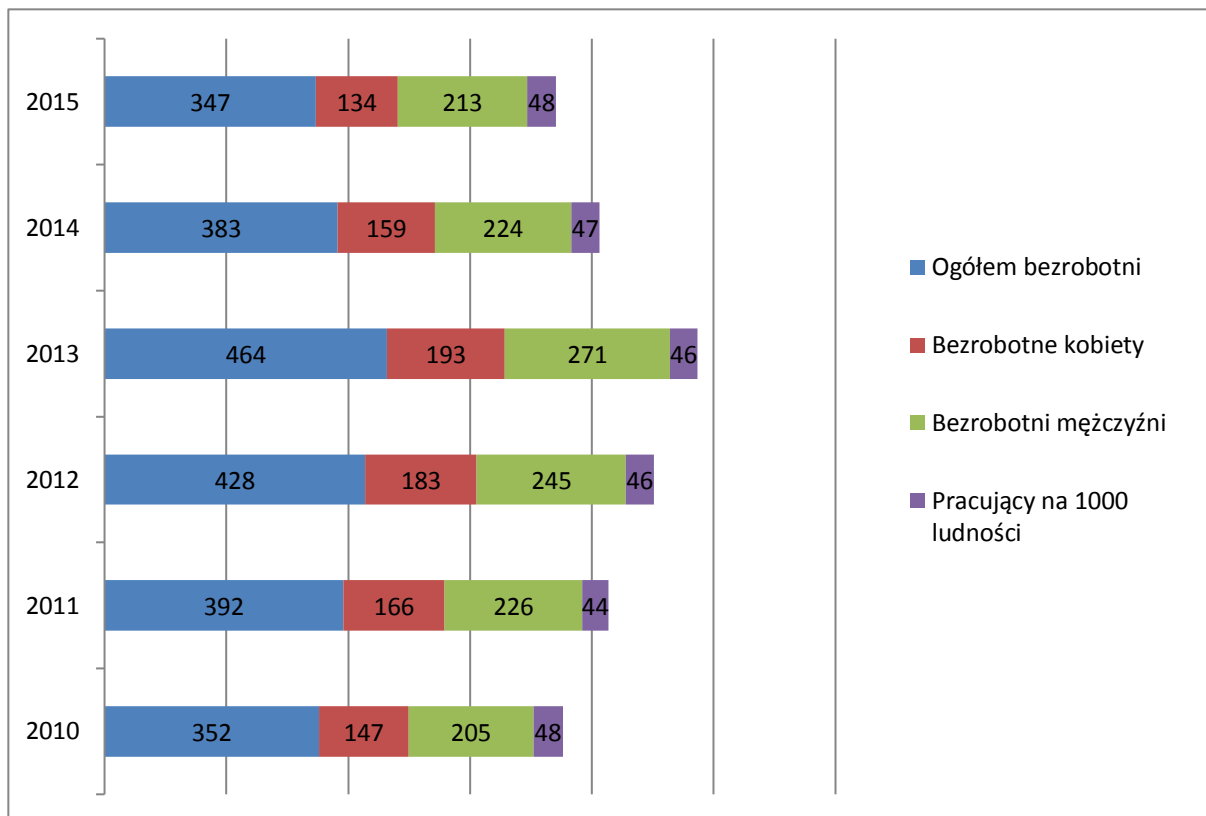
Wykres 1 Liczba osób bezrobotnych w Gminie Mały Płock w latach 2010-2015

Źródło: Opracowanie własne na podstawie danych BDL GUS

Poniższy wykres ukazuje również odsetek bezrobotnych kobiet i mężczyzn oraz liczbę osób pracujących na 1000 osób. **Na przestrzeni lat zmniejszyła się ogólna liczba osób bezrobotnych w gminie.**

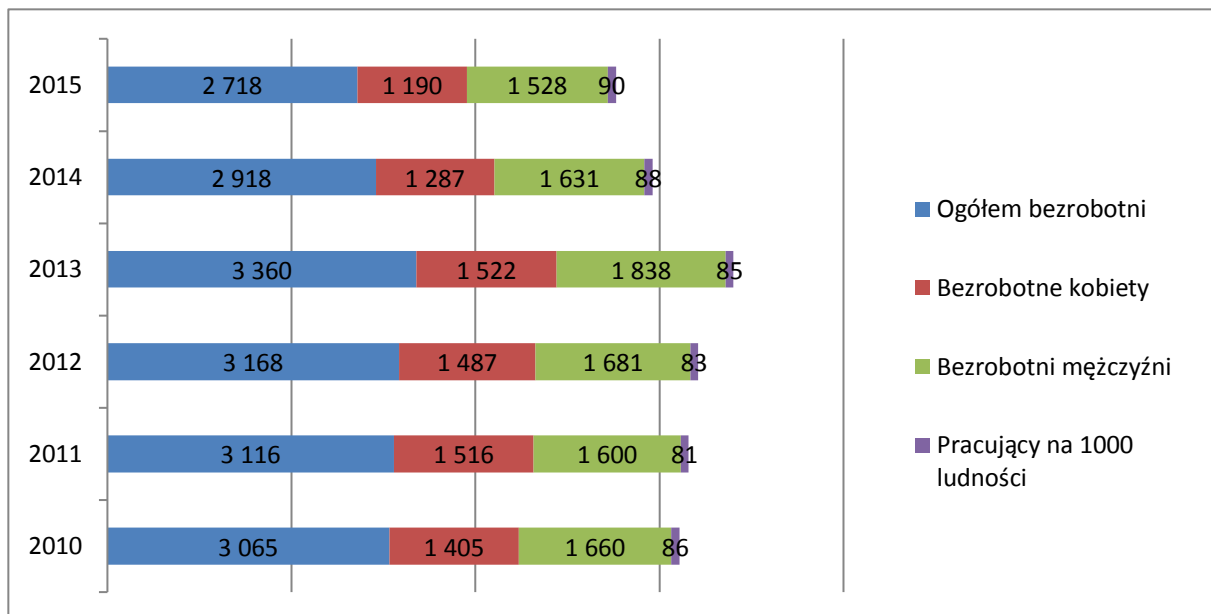
Wykres 2 Bezrobotni w stosunku do liczby pracujących, liczba bezrobotnych z podziałem na płeć w Gminie Mały Płock w latach 2010-2015

Źródło: Opracowanie własne na podstawie danych BDL GUS

Dane wskazują na wyższy odsetek bezrobotnych mężczyzn. Jest to tendencja odzwierciedlająca stan udziału kobiet i mężczyzn w liczbie osób zarejestrowanych jako bezrobotne w całym powiecie kolneńskim również na przestrzeni analizowanych lat. Z jednej strony można przypuszczać, że sytuacja kobiet na rynku pracy na terenie powiatu kolneńskiego jest nieco lepsza niż sytuacja mężczyzn, z drugiej strony trzeba wziąć pod uwagę również taką możliwość, że dane nie pokazują osób nieaktywnych zawodowo, które nie zarejestrowały się jako osoby bezrobotne. Jest to niepokojące przypuszczenie, ponieważ nierejestrujące się w Urzędzie Pacy kobiety mogą zasilać szeregi szarej strefy rynku pracy lub zajmować się nieodpłatną pracą opiekuńczą, z której tytułu często nie uzyskują żadnych dochodów. Mniejszy udział bezrobotnych kobiet na rynku pracy może być również efektem podejmowania przez kobiety jakiegokolwiek, krótkookresowej i/lub niskopłatnej pracy, co może ostatecznie niekorzystnie wpływać na ich przyszłe bezpieczeństwo socjalne.

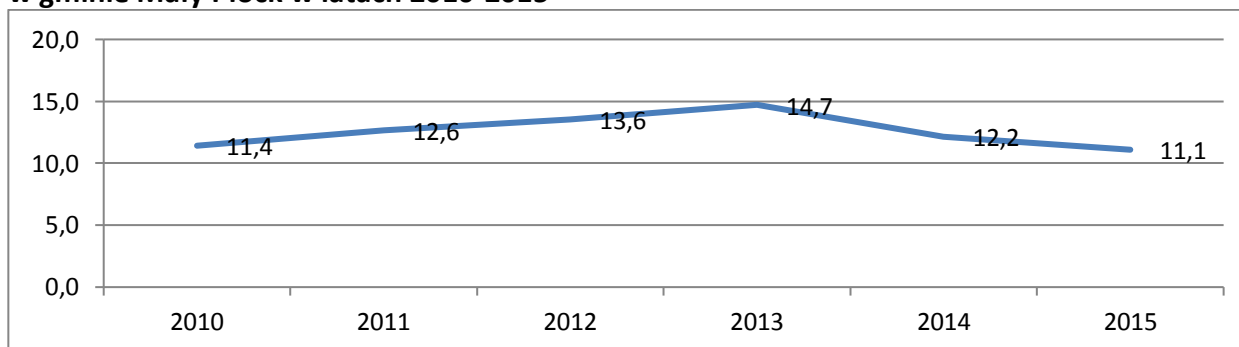
Wykres 3 Bezrobotni w stosunku do liczby pracujących, liczba bezrobotnych z podziałem na płeć w powiecie kolneńskim w latach 2010-2015

Źródło: Opracowanie własne na podstawie danych BDL GUS

Można również zauważyć zmniejszającą się na przestrzeni lat liczbę osób bezrobotnych zarejestrowanych w liczbie ludności w wieku produkcyjnym. Jednak nie jest znacząca zmiana, stąd też w przyszłości liczba osób bezrobotnych może stać się trudnym problemem do rozwiązania.

Wykres 4 Udział bezrobotnych zarejestrowanych w liczbie ludności w wieku produkcyjnym w gminie Mały Płock w latach 2010-2015

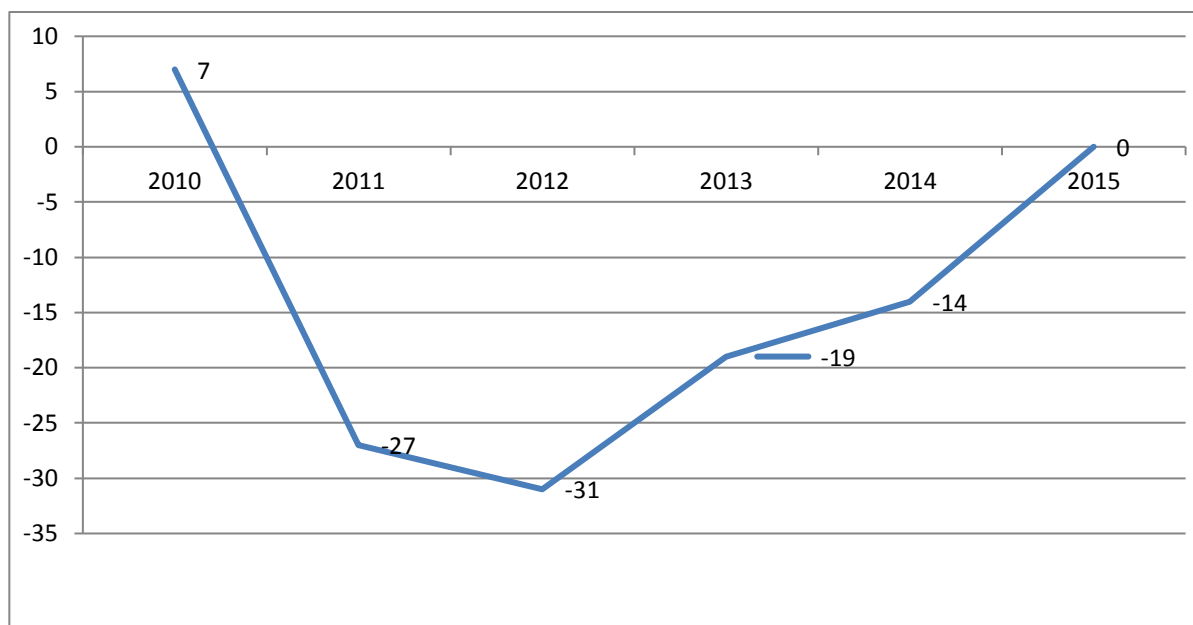

Źródło: Opracowanie własne na podstawie danych BDL GUS

Analizując sytuację na rynku pracy, zwłaszcza osób bezrobotnych, należy zwrócić uwagę na miejsce Gminy pod tym względem na tle innych gmin w powiecie. Raport z PUP w Kolnie dotyczący danych z grudnia 2016 roku wskazuje zarówno na liczbę osób bezrobotnych ze względu na wiele ważnych społecznie zmiennych. Dane pokazują, że w stosunku do listopada 2016 roku o 2,6% wzrosła liczba osób bezrobotnych, które zarejestrowały się w Urzędzie Pracy. W stosunku do innych gmin jest to średni wynik, biorąc pod uwagę procentowy wzrost liczby osób bezrobotnych.

Zgodnie z Planem Rozwoju Lokalnego Gminy Mały Płock na lata 2015-2020, niepokojącym zjawiskiem jest również systematycznie zwiększająca się liczba osób korzystających z pomocy społecznej, przyjmująca stały, rosnący trend. Źródłem tego stanu można dopatrywać się w zwiększeniu się liczby osób odchodzących z rolnictwa oraz utrzymującej się wysokiej stopie bezrobocia, szczególnie bolesnej dla osób długotrwale bezrobotnych. Według stanu na koniec lutego 2015 roku 73% zarejestrowanych bezrobotnych pozostawało bez pracy 12 miesięcy i dłużej. Analiza danych dotyczących salda migracji w Gminie wskazuje na ogólną poprawę omawianego wskaźnika. Sytuacja odpływu z terenu Gminy mieszkańców, która była znacząca na przestrzeni analizowanych lat, powinna być monitorowana w najbliższych latach. Należy w działaniach rewitalizacyjnych uwzględnić taką aktywność, która pozwoli przypuszczać, że z Gminy nie będą odpływać przede wszystkim ludzie młodzi. Aby tak się stało należy kreować dobre warunki dla rozwoju mieszkańców nie tylko pod względem społecznym, ale również pod względem gospodarczym (np. stwarzanie możliwości inwestowania w Gminie, a tym samym tworzeniem miejsc pracy) a także technicznym (np. poprawa dróg, odpowiednie oświetlenie, chodniki).

Wykres 5 Saldo migracji w Gminie Mały Płock w latach 2010-2015

Źródło: Opracowanie własne na podstawie danych BDL GUS

Analiza danych dotyczących korzystania z zasiłków rodzinnych wskazuje, że na przestrzeni lat sukcesywnie spada liczba rodzin otrzymujących zasiłki rodzinne na dzieci a tym samym spada liczba dzieci, na które rodzice otrzymują zasiłek rodzinny.

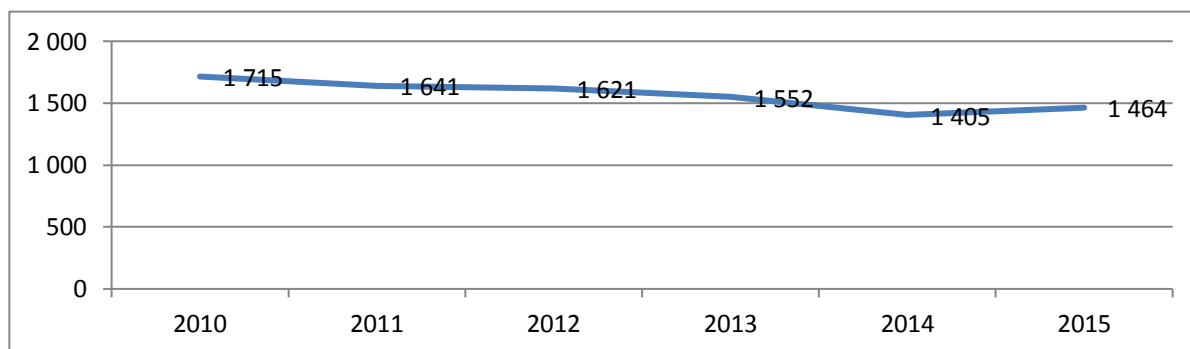
Tabela 6 liczba rodzin i dzieci korzystających z zasiłków rodzinnych gminy Mały Płock w latach 2010-2015

Lata	Rodziny otrzymujące zasiłki rodzinne na dzieci	Dzieci, na które rodzice otrzymują zasiłek rodzinny
	Liczba rodzin	Liczba dzieci
2010	412	895
2011	397	833
2012	387	799
2013	364	744
2014	334	674
2015	326	643

Źródło: Opracowanie własne na podstawie BDL GUS

W kwestii kwot przeznaczanych na świadczenia rodzinne można zauważyć, że kwota ta zmniejsza się sukcesywnie do 2014 roku, jednakże wzrasta w roku 2015. Może to być efektem zarówno sytuacji na rynku pracy, mimo spadającego na przestrzeni lat bezrobocia rejestrowanego, ale również może być efektem niskich zarobków i braku stabilizacji na rynku pracy (umowy krótkookresowe, umowy o dzieło, zlecenie).

Wykres 6 Kwota świadczeń rodzinnych (w tys. w PLN) w Gminie Mały Płock w latach 2010-2015

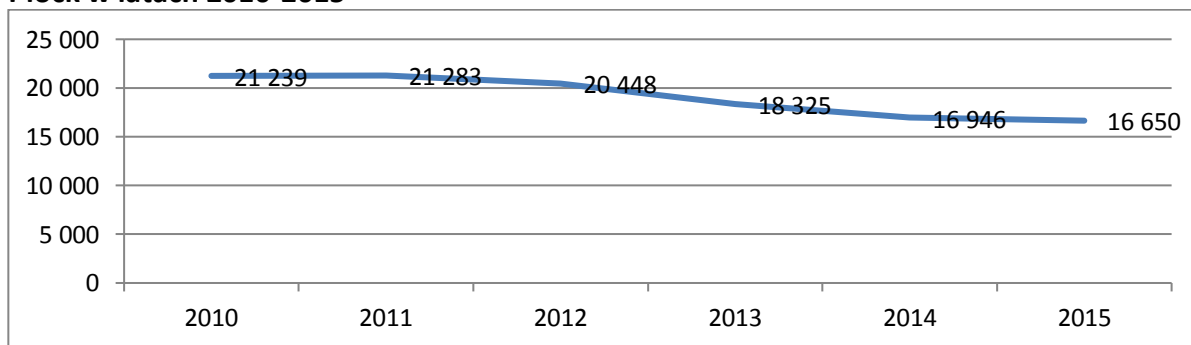
Źródło: Opracowanie własne na podstawie danych BDL GUS

Diagnoza przeprowadzona przez pracowników Ośrodka Pomocy Społecznej w małym Płocku wśród klientów OPS na podstawie wywiadów środowiskowych i danych pochodzących ze

sprawozdawczości wykazała, że z pomocy w 2016 roku skorzystało 79 osób niepełnosprawnych, w tym 30 osób niepełnosprawnych pow. 16 lat posiadających orzeczenie o znacznym stopniu niepełnosprawności i 37 osób posiadających orzeczenie o umiarkowanym stopniu niepełnosprawności, 641 osób z 205 rodzin korzysta z programu Pomoc Żywnościowa 2014 – 2020.

W gminie Mały Płock funkcjonuje Wiejski Ośrodek Zdrowia i przychodnia NZOZ Medicare, które oferują podstawą opiekę medyczną. Ze względu na wzrastającą liczbę osób w wieku poprodukcyjnym oraz tendencję do zapadania na choroby cywilizacyjne należy przeanalizować dane dotyczące podstawowej opieki zdrowotnej. Analizując ilość porad udzielanych dziennie, należy wziąć pod uwagę, iż średnia liczba dni roboczych w miesiącu wynosi 22, co oznacza, iż przychodnia otwarta jest 264 dni w roku. W tym czasie dziennie udzielanych jest około 60 porad, jednakże biorąc pod uwagę okresy letnie i zimowe, liczba przyjętych pacjentów znacznie się zmienia. W okresach zimowych ilość osób korzystających z pomocy przychodni zdecydowanie przekracza 60 dziennie, co oznacza konieczność udzielenia wszystkim potrzebującym pomocy, ze względu na brak dostępu do wielu specjalistów. Można zauważyć spadek na przestrzeni analizowanych udzielanych porad w ramach podstawowej opieki zdrowotnej. Może to być efekt odpływu mieszkańców z Gminy. Jednakże należy monitorować tę kwestię, ponieważ zwiększa się liczba osób w wieku poprodukcyjnym, które są częściej narażone na dolegliwości i choroby różnego pochodzenia. Powyższa kwestia jest ważna w kontekście uwarunkowań społecznych procesu rewitalizacji, głównie w kontekście aktywizacji osób starszych (i nie tylko) w zakresie działań na rzecz swojego zdrowia oraz form spędzania wolnego czasu i przestrzeni ku temu przeznaczonych, które również z dbaniem o zdrowie może być związane.

Wykres 7 Liczba porad udzielonych w ramach podstawowej opieki zdrowotnej w Gminie Mały Płock w latach 2010-2015

Źródło: Opracowanie własne na podstawie danych BDL GUS

Na terenie Gminy Mały Płock istnieje Biblioteka Publiczna gminy Mały Płock. Wskaźniki dotyczące zasobów i wypożyczeń w Gminie Mały Płock od 2012 roku wskazują na znaczny spadek liczby wypożyczeń na jednego czytelnika. Od 2014 roku tymczasem spadła liczba czytelników na 1000 mieszkańców. W 2015 roku liczba woluminów w bibliotece wzrosła, nadal jednak liczba wypożyczeń na 1 czytelnika jest niska. Można przypuszczać, że spadek czytelnictwa jest charakterystyczny dla społeczeństwa informacyjnego ze względu na rozwój usług elektronicznych, a tym samym istnieje prawdopodobieństwo coraz częstszego korzystania z elektronicznych

książek, podręczników i dokumentów. Jest to efektem wzrostu dostępu do Internetu za pomocą nie tylko komputera, ale także różnych urządzeń mobilnych. Dla celów rewitalizacyjnych ważne jest wspieranie działań inicjowanych przez bibliotekę publiczną, ponieważ jest to również miejsce korzystne dla spotkań różnych grup społecznych i organizowanie dla nich zadań aktywizujących społecznie i stanowi jednocześnie bardzo dobry zasób służący integracji społeczności lokalnej.

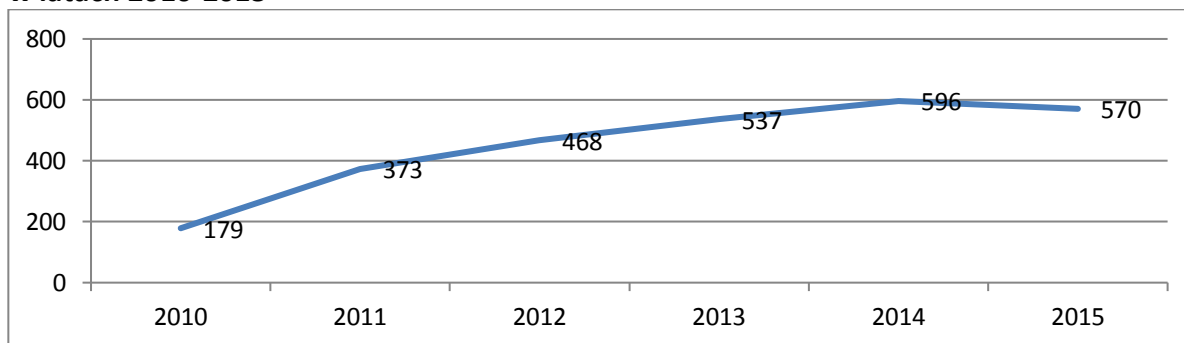
Tabela 7 Liczba czytelników oraz wielkość zbiorów biblioteki w gminie Mały Płock w latach 2010-2015

Lata	Liczba wypożyczeń na 1 czytelnika	Liczba czytelników na 1000 mieszkańców	Księgozbiór biblioteki na 1000 mieszkańców
2010	27,2	83	6 606,0
2011	30,6	87	6 603,0
2012	30,8	91	6 564,9
2013	25,8	94	6 782,8
2014	22,0	85	6 588,4
2015	22,6	87	6 699,0

Źródło: Opracowanie własne na podstawie danych BDL GUS

W gminie funkcjonują następujące placówki edukacji publicznej: Gimnazjum im. Papieża Jana Pawła w Małym Płocku, Szkoła Podstawowa w Chłudniach, Szkoła Podstawowa w Kątach, Szkoła Podstawowa w Małym Płocku, Szkoła Podstawowa w Rogienicach Wielkich. Analizując uwarunkowania społeczne w kontekście liczby dzieci korzystających z wychowania przedszkolnego w placówkach dostrzegalny jest systematyczny wzrost. W 2010 roku 179 dzieci w wieku 3 – 5 lat korzystało z wychowania przedszkolnego, a w roku 2014 liczba ta wynosi 596, **oznacza to znaczący wzrost na przestrzeni lat**. Nieznaczny spadek można zauważyć w 2015 roku. Liczba dzieci przebywających w przedszkolu ma wpływ na późniejsze wyniki egzaminacyjne, a dodatkowo wpływa na lepszą socjalizację dzieci, dlatego wyższy współczynnik oznacza lepsze uwarunkowania społeczne w procesie wychowania dzieci.

Wykres 8 Dzieci w wieku 3-5 lat w placówkach wychowania przedszkolnego na 1 tysiąc dzieci w latach 2010-2015

Źródło: Opracowanie własne na podstawie danych BDL GUS

Dane dotyczące wartości liczbowych obrazujących liczby bezwzględne dzieci uczęszczających do przedszkola wskazują, iż liczba dzieci w wieku 3 – 6 lat spada w 2014 roku. Jest to efekt spowodowany niżem demograficznym, który będzie odgrywał znaczną rolę w procesie rozwoju Gminy w przyszłości. Jednocześnie należy zwrócić uwagę na to, że mniejsza liczba dzieci oznacza łatwiejsze zapewnienie im miejsc w przedszkolach. Należy więc szczególnie wziąć pod uwagę możliwość tworzenia miejsc dla dzieci w wieku przedszkolnym oraz zachęcać rodziny do edukacji przedszkolnej. Można taki stan osiągnąć poprzez aktywizację zawodową młodych matek, zapewnienie im miejsc pracy, a także możliwość rozwoju zarówno edukacyjnego jak i zawodowego.

Tabela 8 Liczba dzieci korzystających z wychowania przedszkolnego gminy Mały Płock w latach 2010-2015

Lata	Dzieci w wieku 3-6 ogółem	Dzieci objęte wychowaniem przedszkolnym w wieku 3-6	Odsetek dzieci objętych wychowaniem przedszkolnym
2010	204	73	35,8
2011	198	76	38,4
2012	222	118	53,2
2013	214	123	57,5
2014	183	113	61,7
2015	194	---	---

Źródło: Opracowanie własne na podstawie danych BDL GUS.

Tabela 9 Uwarunkowania społeczne dla Gminy Mały Płock

Lp.	Miejscowość	Liczba ludności	Wskaźnik								
			Liczba przydzielonych świadczeń z powodu ubóstwa	Liczba osób którym przyznano świadczenie z powodu alkoholizmu	Liczba przydzielonych świadczeń z powodu bezrobocia	Liczba założonych Niebieskich Kart	Występowanie miejsc o znacznym natężeniu przestępstw stwierdzonych, ze szczególnym	Liczba przestępstw młodocianych	Liczba udzielonej pomocy psychospołecznej i prawnej osobom uzależnionym i członkom ich rodzin	Wiek przedprodukcyjny	Wiek poprodukcyjny
			Wielkość koncentracji problemów								
1.	Kąty	649	73	0	91	5	9	0	2	139	116
2.	Rudka-Skroda	83	6	0	36	0	0	0	0	16	8
3.	Ruda-Skroda	109	26	0	42	1	0	0	1	16	17
4.	Stare Rakowo	146	6	0	5	0	0	0	0	31	26
5.	Nowe Rakowo	142	5	0	8	0	0	0	0	21	39
6.	Wygrane	60	5	0	3	0	0	0	0	13	8
7.	Mściwuje	136	2	0	4	0	0	0	0	26	27
8.	Józefowo	163	4	0	20	1	1	0	0	35	25

9.	Budy Żelazne	81	0	0	0	0	0	0	0	9	14
10.	Budy-Kozłówka	83	4	0	6	0	0	0	0	12	13
11.	Chłudnie	220	7	0	7	0	0	0	0	40	56
12.	Włodki	170	4	0	3	1	0	0	0	30	31
13.	Wałki	53	0	0	0	0	0	0	0	11	15
14.	Śmiarowo	119	3	0	5	0	0	0	0	25	28
15.	Popki	86	7	0	5	0	0	0	0	16	19
16.	Korzeniste	402	49	0	55	0	6	3	0	79	63
17.	Zalesie	142	5	0	6	0	0	0	0	34	17
18.	Krukówka	57	2	0	24	2	2	0	1	18	10
19.	M. Płock ul. I. Potoczno	146	3	0	40	2	2	0	1	22	37
20.	M. Płock ul. W. Witosa	222	2	0	56	1	2	0	1	31	36
21.	M. Płock ul. Leśna	17	0		0	0	0	0	0	5	0

22.	M. P. ul. J. Kochanowskiego	105	5	0	28	1	7	0	0	18	19
23.	Rogienice Wielkie	185	25	0	54	1	11	0	3	80	81
24.	Rogienice Piaseczne	86	30	0	34	0	1	0	0	10	10
25.	Rogienice-Wypychy	29	0	0	0	0	0	0	0	7	4
26.	Kołaki-Strumienie	212	3	0	6	0	1	0	1	43	33
27.	Kołaki-Wietrzychowo	91	3	0	7	0	0	0	0	16	21
28.	Cwaliny Małe	66	2	0	5	0	1	0	0	15	15
29.	Cwaliny Duże	126	5	0	18	1	3	0	0	33	26
30.	M P. Ul. Krótka	42	4	0	5	3	1	0	0	5	13
31.	M. P . ul. Grodzka	31	0	0	0	0	0	0	0	7	3
32.	M. P. ul. Ogrodowa	31	6	0	9	0	1	0	0	3	10
33.	M. P. ul. Ks. Janusza	327	8	0	37	2	1	0	0	44	64
34.	M.P ul. Ciborowskiego	110	6	0	21	0	2	0	0	15	21

Niski wskaźnik dostępności obiektów kulturalnych i sportowych może przyczynić się do trudności w integracji społeczności lokalnej oraz trudności do aktywizacji różnych kategorii społecznych, szczególnie tych zagrożonych wykluczeniem społecznym, czyli m. in. osoby starsze i bezrobotne. Brak miejsc spotkań o charakterze kulturalnym i sportowym integrujących społeczność lokalną odbiera możliwość wprowadzania działań poprawiających jakość życia mieszkańców Gminy.

Tabela10 Uwarunkowania przestrzenno – funkcjonalne w Gminie Mały Płock

Lp.	Miejscowość	Liczba ludności	Dostępność sieci kanalizacyjnej	Dostępność sieci wodociągowej	Dostępność sieci gazowej	Dostępność lub zły stan obiektów kulturalnych (bibliotek, świetlic, domów kultury itp.)	Dostępność lub zły stan obiektów sportowych
1.	Kąty	649	brak	tak	brak	świetlica (wymaga remontu)	boisko szkolne w złym stanie technicznym
2.	Rudka-Skroda	83	brak	tak	brak	brak	brak
3.	Ruda-Skroda	109	brak	tak	brak	brak	brak
4.	Stare Rakowo	146	brak	tak	brak	świetlica, wymaga doposażenia	brak
5.	Nowe Rakowo	142	brak	tak	brak	brak	brak
6.	Wygrane	60	brak	tak	brak	brak	brak
7.	Mściwuje	136	brak	tak	brak	brak	brak
8.	Józefowo	163	brak	tak	brak	brak	brak
9.	Budy Żelazne	81	brak	tak	brak	brak	brak
10.	Budy-Kozłówka	83	brak	tak	brak	brak	brak
11.	Chłudnie	220	brak	tak	brak	brak	boisko szkolne w złym stanie technicznym

12.	Włodki	170	brak	tak	brak	światlica, wymaga doposażenia	brak
13.	Waški	53	brak	tak	brak	brak	brak
14.	Śmiarowo	119	brak	tak	brak	brak	brak
15.	Popki	86	brak	tak	brak	brak	brak
16.	Korzeniste	402	brak	tak	brak	światlica, wymaga doposażenia	brak
17.	Zalesie	142	brak	tak	brak	brak	brak
18.	Krukówka	57	brak	tak	brak	brak	brak
19.	M. Płock ul. I. Potocznego	146	częściowy dostęp/18 przyłączy	tak	brak	brak	brak
20.	M. Płock ul. W. Witosa	222	brak	tak	brak	brak	brak
21.	M. Płock ul. Leśna	17	brak	tak	brak	brak	brak
22.	M. P. ul. J. Kochanowskiego	105	brak/tylko szkoła	tak	brak	brak	boisko szkolne, bieżnia, sala sportowa wymagające remontu
23.	Rogienice Wielkie	185	brak	tak	brak	światlica, wymaga doposażenia	boisko szkolne w złym stanie technicznym
24.	Rogienice Piaseczne	86	brak	tak	brak	brak	brak
25.	Rogienice- Wypychy	29	brak	tak	brak	brak	brak
26.	Kołaki- Strumienie	212	brak	tak	brak	brak	brak
27.	Kołaki- Wietrzykowo	91	brak	tak	brak	brak	brak
28.	Cwaliny Małe	66	brak	tak	brak	brak	brak

29.	Cwality Duże	126	brak	tak	brak	światlica, wymaga doposażenia	brak
30.	M P. Ul. Krótka	42	brak	tak	brak	brak	brak
31.	M. P . ul. Grodzka	31	brak	tak	brak	brak	brak
32.	M. P. ul. Ogrodowa	31	brak	tak	brak	brak	brak
33.	M. P. ul. Ks. Janusza	327	brak	tak	brak	brak	brak
34.	M.P ul. Ciborowskiego	110	brak	tak	brak	Gminny Ośrodek Kultury	brak

Źródło: Opracowanie własne na podstawie danych Gminy Mały Płock

Największego wsparcia nadal wymagają osoby i rodziny najbardziej nieporadne i uwikłane w problemy życiowe. Każda z nich wymaga specjalistycznej pomocy, by rozwiązywać trudne sytuacje życiowe, których nie jest w stanie rozwiązać samodzielnie, wykorzystując własne zasoby i możliwości muszą one zostać włączone w proces naprawczy przy współdziałaniu społeczności lokalnej.

Aktywna społeczność lokalna stanowi ważny element społeczeństwa obywatelskiego oraz najważniejszy element w procesie rozwiązywania problemów społecznych. Niestety częstym zjawiskiem jest pogłębianie się dysproporcji i rozluźnianie więzi społecznych, a to w rezultacie prowadzi do pogłębiania się niekorzystnych zjawisk. Dlatego właśnie konieczne jest podejmowanie zintegrowanych działań, których celem jest uaktywnienie nie tylko pojedynczych osób, ale także grup i społeczności lokalnych.

Biorąc pod uwagę powyższe dane Program Aktywności Lokalnej będzie kierowany do w/w grup społecznych zagrożonych wykluczeniem oraz do ich otoczenia poprzez współdziałanie lokalnych podmiotów publicznych na rzecz uaktywnienia potencjału rozwojowego grup społeczności lokalnej, a także włączanie ich w życie społeczne i usamodzielnianie.

3. ADRESACI PROGRAMU AKTYWNOŚCI LOKALNEJ

Adresatami Programu Aktywności Lokalnej są mieszkańcy gminy Mały Płock członkowie społeczności lokalnej. Grupę docelową stanowią osoby wykluczone i zagrożone wykluczeniem społecznym oraz ich otoczenie.

W szczególności Program Aktywności Lokalnej skierowany jest do osób i rodzin korzystających ze świadczeń pomocy społecznej, bezrobotnych, rodzin przeżywających trudności w wypełnianiu funkcji opiekuńczo-wychowawczych, uwikłanych w problemy

uzależnień i przemocy oraz osób wymagających szczególnego zaangażowania ze względu na ograniczoną samodzielność: dzieci, młodzież, seniorzy i osoby niepełnosprawne.

4. CELE PROGRAMU

Cel ogólny

Celem nadrzędnym Programu Aktywności Lokalnej jest realizowanie polityki integracji społecznej poprzez aktywizowanie lokalnej społeczności Gminy Mały Płock ze szczególnym uwzględnieniem środowisk zagrożonych wykluczeniem społecznym i tym samym przeciwdziałanie zjawisku wykluczenia społecznego.

Cele szczegółowe:

1. Aktywna integracja osób zagrożonych wykluczeniem społecznym i ich otoczenia.
2. Zapobieganie marginalizacji osób i rodzin poprzez wyrównywanie szans dla grup marginalizowanych, m.in. osób niepełnosprawnych, długotrwale bezrobotnych, seniorów dzieci i młodzieży;
3. Integracja społeczna mieszkańców gminy, rozwój aktywnych form spędzania czasu wolnego przez dzieci, młodzież, seniorów i dorosłych szczególnie pochodzących z rodzin zagrożonych wykluczeniem społecznym.
4. Edukacja społeczna i obywatelska w tym organizowanie spotkań, konsultacji, działań edukacyjnych i debat społecznych dla mieszkańców;
5. Organizowanie i inspirowanie udziału mieszkańców w imprezach i spotkaniach w szczególności o charakterze integracyjnym, edukacyjnym, kulturalnym, sportowym, ekologicznym, turystycznym.
6. Podejmowanie inicjatyw na rzecz podniesienia, jakości życia społeczności lokalnej.
7. Promocja zdrowego stylu życia oraz zapobieganie uzależnieniom wśród mieszkańców gminy.

5. KIERUNKI DZIAŁAŃ PLANOWANE W PROGRAMIE AKTYWNOŚCI LOKALNEJ.

W ramach Programu realizowane będą następujące działania:

1. Rozwijanie komunikacji społecznej w środowisku (edukacja społeczna i obywatelska, w tym organizowanie spotkań, konsultacji, działań edukacyjnych oraz integrujących).
2. Promowanie, wspieranie i realizowanie projektów aktywizujących.
3. Współdziałanie instytucji samorządowych z instytucjami pozarządowymi i lokalną społecznością.
4. Budowanie i wspieranie partnerstw lokalnych oraz promowanie pracy w partnerstwie.

5. Organizowanie spotkań z członkami społeczności lokalnej
6. Edukowanie, informowanie poprzez organizację warsztatów, wykładów, prelekcji i rozpowszechnianie materiałów informacyjnych (w tym Warsztaty Aktywności Społecznej: Jak kształtować wizerunek zewnętrzny? Zasady działania spółdzielni socjalnej. Warsztaty zdrowego życia. Trening budżetowy.)
7. Wspieranie lokalnych inicjatyw.
8. Wspieranie lokalnych liderów.
9. Umożliwienie dostępu do informacji i konsultacji.
10. Organizowanie i wspieranie rozwoju edukacji społecznej i obywatelskiej, wolontariatu, grup samopomocowych, edukacyjnych i innych (w tym np.: promocja harcerstwa, szkolnych grup wolontariackich itd.)
11. Poszukiwanie alternatywnych środków na finansowanie lokalnych inicjatyw z innych źródeł niż dochody gminy.
12. Aktywizacja, integracja i wykorzystanie potencjału osób starszych w środowisku lokalnym promocja działań wspierających więzi
13. Organizowanie i inspirowanie udziału mieszkańców w imprezach i spotkaniach o charakterze integracyjnym, edukacyjnym, kulturowym, sportowym, ekologicznym i turystycznym.
14. Poradnictwo i wsparcie psychologiczne, terapeutyczne (indywidualne, grupowe);
15. Umożliwienie dostępu do informacji i konsultacji (w tym porady prawne)
16. Badanie potrzeb i problemów mieszkańców
17. Inne, wynikające z aktualnych potrzeb i zgodne z celami programu

Program ma charakter otwarty i w każdym roku na podstawie analizy potrzeb i problemów występujących w środowisku lokalnym będą uruchomione podprogramy skierowane do konkretnych grup społecznych lub społeczności lokalnych.

6. METODY PRACY

W ramach programu będą realizowane projekty inicjowane i współorganizowane przez lokalne społeczności, w oparciu o zasady:

- otwartości instytucji publicznych na potrzeby środowiska lokalnego,
- wykorzystania zasobów instytucjonalnych i społecznych,
- angażowania i aktywizowania lokalnej społeczności, w tym lokalnych organizacji w zakresie podejmowania działań środowiskowych,
- kierowania działań w pierwszej kolejności do osób i grup wykluczonych i zagrożonych wykluczeniem społecznym oraz do ich otoczenia,
- stałego monitorowania potrzeb środowiska społecznego.

W celu realizacji działań na rzecz aktywizacji społecznej i rozwiązywania problemów społeczności lokalnej Ośrodek Pomocy Społecznej będzie prowadził współpracę i koordynował działania instytucji i organizacji dla zaspokajania potrzeb członków społeczności lokalnej. Koncentracja działań w jednej instytucji, przy zaangażowaniu we współpracę innych

służb i instytucji, pozwala na usprawnienie przepływu informacji, kompleksowe ujmowanie indywidualnych problemów i dostosowanie oferty pomocowej do faktycznych potrzeb klienta. Bardzo istotne jest pozyskiwanie kolejnych partnerów oraz rozwijanie współpracy z podmiotami, które już zaangażowane są w różnorodne działania na rzecz osób i rodzin zagrożonych wykluczeniem społecznym.

Podstawowe metody pracy wykorzystywane przy realizacji programu:

1. aktywizowanie społeczności lokalnych, tworzenie poczucia przynależności do danego miejsca i lokalnej grupy oraz mobilizowanie, ożywianie i wspieranie rozwoju społeczności lokalnej,
2. środowiskowa praca socjalna, tj. działania realizowane przez pracowników socjalnych, mających na celu pomoc osobom i rodzinom we wzmacnianiu lub odzyskiwaniu zdolności do funkcjonowania w społeczeństwie poprzez pełnienie odpowiednich ról społecznych oraz tworzenie warunków sprzyjających temu celowi,
3. instrumenty aktywnej integracji, które są zespołem instrumentów o charakterze aktywizacyjnym z zakresu aktywizacji zawodowej, edukacyjnej, zdrowotnej i społecznej. Instrumenty te mają za zadanie doprowadzić do przywrócenia osób wykluczonych na rynek pracy oraz do ich integracji ze społeczeństwem, poprzez przywrócenie im zdolności lub możliwości zatrudnienia,
4. działania o charakterze środowiskowym, inicjatywy integracyjne obejmujące między innymi: badania, opracowania, analizy, edukację społeczną i obywatelską, spotkania i konsultacje z grupami docelowymi, debaty, organizowanie i inspirowanie udziału mieszkańców w imprezach i spotkaniach o charakterze integracyjnym, edukacyjnym, kulturalnym, sportowym, ekologicznym i turystycznym.

7. REZULTATY PROGRAMU AKTYWNOŚCI LOKALNEJ

1. Integracja społeczności lokalnej i grup społecznych oraz zwiększenie ich aktywności.
2. Zdiagnozowanie potrzeb i problemów społeczności lokalnych oraz grup, szczególności zagrożonych wykluczeniem społecznym.
3. Stały monitoring potrzeb środowiska społecznego oraz planowanie i realizowanie zadań w odpowiedzi na realne potrzeby mieszkańców.
4. Skuteczniejsze i efektywniejsze wykorzystanie istniejących zasobów.
5. Wzrost zaangażowania organizacji lokalnych w zakresie podejmowania działań środowiskowych.
6. Podwyższenie jakości realizowanych działań środowiskowych oraz inicjowanie nowych form i metod pracy.
7. Wzrost poczucia przynależności do danej społeczności i odpowiedzialności mieszkańców za procesy w niej zachodzące.
8. Powstanie lokalnych grup działania, nowych organizacji pozarządowych i inicjatyw wolontarystycznych.
9. Usprawnienie przepływu i dostępu do informacji.

10. Realizacja projektów inicjowanych i współorganizowanych przez lokalne społeczności.
11. Zmniejszenie obszaru wykluczenia społecznego.
12. Poprawa funkcjonowania osób wykluczonych społecznie.
13. Aktywizacja oraz poprawa funkcjonowania w społeczeństwie osób wykluczonych.
14. Wzrost kompetencji i aktywności mieszkańców oraz poziomu ich zaangażowania w życie społeczne.

8. REALIZATORZY PROGRAMU AKTYWNOŚCI LOKALNEJ

1. Wójt Gminy,
2. Rada Gminy,
3. Urząd Gminy w Małym Płocku,
4. Ośrodek Pomocy Społecznej w Małym Płocku,
5. Gminny Ośrodek Kultury w Małym Płocku,
6. Biblioteka Publiczna Gminy Mały Płock,
7. Ochotnicze Straże Pożarne,
8. Szkoły,
9. Policja,
10. Organizacje pozarządowe, związki, stowarzyszenia, fundacje,
11. Parafie i działające przy nich grupy,
12. Społeczności lokalne,
13. Przedsiębiorcy lokalni, zakłady pracy,
14. Inne instytucje działające w środowisku.

9. FINANSOWANIE PROGRAMU

Realizacja zadań programu może być finansowana:

1. ze środków własnych gminy zabezpieczonych w budżecie Ośrodka Pomocy Społecznej w Małym Płocku
2. ze źródeł zewnętrznych w tym środków funduszy strukturalnych UE
3. z dotacji,
4. z budżetu państwa,
5. ze środków własnych podmiotów zaangażowanych w działania w ramach poszczególnych podprogramów aktywności lokalnej,
6. z innych zewnętrznych źródeł, w tym darowizny i sponsoring.

10. MONITORING I EWALUACJA

Monitoring i ewaluacja będą prowadzone na bieżąco w oparciu o sprawozdawczość podmiotów uczestniczących w poszczególnych projektach realizowanych w ramach Programu

Aktywności Lokalnej, realizowanych na rzecz konkretnych grup społecznych lub społeczności lokalnych.

W oparciu o analizę danych prowadzona będzie obserwacja zmian ilościowych i jakościowych, jakie pojawiają się podczas realizacji działań oraz wypracowane wnioski. W przypadku stwierdzenia rozbieżności między założeniami a rezultatami na bieżąco będą dokonywane zmiany w przyjętych założeniach lub metodach pracy.

Corocznie w terminie do dnia 31 marca, Ośrodek Pomocy Społecznej w Małym Płocku, będzie przedkładał Radzie Gminy Mały Płock informację z wykonanych działań realizowanych w ramach Programu Aktywności Lokalnej. Po zakończeniu realizacji Programu Aktywności Lokalnej zostanie przeprowadzony raport końcowy podsumowujący całość podejmowanych działań.

Na koniec okresu programowania zostanie dokonane podsumowanie i ocena efektywności Programu Aktywności Lokalnej w postaci raportu końcowego. Zostanie dokonana ocena zrealizowanych przedsięwzięć oraz osiągniętych rezultatów.